

Внутрішнє середовище підприємства та його значення для менеджменту

Вікторія Ворон,

*здобувачка освітньої програми «Менеджмент»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: VoronVM@krok.edu.ua*

Науковий керівник:

Віктор Алькема,

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: alkema@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-5997-7076*

Актуальність теми визначається важливістю аналізу внутрішнього середовища організації в умовах сучасного бізнесу, де конкурентоспроможність підприємств залежить від ефективності їх управління. Внутрішнє середовище впливає на всі аспекти функціонування організації, включаючи стратегічне планування, управління персоналом, корпоративну культуру та інноваційні процеси. Особливо це важливо для таких компаній, як підприємство ТОВ «ЄВА», яке є одним із найбільших ритейлерів косметики та парфумерії в Україні. У сучасних умовах жорсткої конкуренції, динамічного розвитку технологій і змін у споживчих перевагах дослідження внутрішнього середовища дозволяє організації адаптуватися до викликів, впроваджувати організаційні зміни і підвищувати ефективність своєї діяльності.

Об'єкт дослідження - процес функціонування внутрішнього середовища підприємства ТОВ «ЄВА».

Предмет дослідження - особливості внутрішнього середовища організації, його складові.

Мета дослідження - аналіз ролі внутрішнього середовища в управлінні організацією та визначення шляхів оптимізації його складових для підвищення ефективності діяльності підприємства ТОВ «ЄВА».

Для досягнення мети в роботі були вирішені наступні завдання: визначено основні складові внутрішнього середовища організації; проаналізовано взаємодію цих складових у процесах управління; виявлено чинники, які впливають на внутрішнє середовище; охарактеризовано діяльність підприємства ТОВ «ЄВА» через призму його внутрішнього середовища; розроблено рекомендації для вдосконалення управління внутрішнім середовищем підприємства ТОВ «ЄВА».

Інформаційна база дослідження. У роботі використані наукові джерела, внутрішня документація підприємства, статистичні дані, а також матеріали, отримані з опитувань та аналізу діяльності організації [1-4].

Методологія дослідження. Дослідження базується на використанні системного підходу до аналізу внутрішнього середовища організації, застосуванні методів емпіричного порівняння, аналізу, синтезу та моделювання.

На першому етапі дослідження було проаналізовано наукові джерела

щодо визначення основних категорій й понять щодо розуміння внутрішнього середовища організації, його складових та їхнього впливу на управлінські процеси. Визначено ключові елементи внутрішнього середовища, а саме: цілі, структуру, культуру, технології та персонал. Встановлено, що основними чинниками впливу на якість внутрішнього середовища організації є: персонал організації, корпоративна структура, організаційна структура та технології.

Другий етап дослідження був зосереджений на аналізі внутрішнього середовища підприємства ТОВ «ЄВА», зокрема, її організаційної культури, структури управління, стратегічного планування та використання технологій. В результаті цього аналізу визначено, що це підприємство має гнучку організаційну структуру яка дозволяє оперативно реагувати на ринкові зміни. Корпоративна культура підприємства орієнтована на інновації, а персонал на клієнтоорієнтованість в діяльності і командну роботу. Важливу роль відіграють технологічні інструменти цифровізації діяльності, зокрема впровадження CRM-системи та системи електронного документообігу і їх інтеграції в єдину платформу.

На завершальному етапі здійснювали оцінку ефективності внутрішнього середовища підприємства ТОВ «ЄВА».

У дослідженні здійснювалось анкетування серед працівників і керівників підприємства з питань оцінки ефективності його діяльності, а також аналіз фінансово-економічних показників за останні три роки. В результаті було виявлено основні сильні та слабкі сторони підприємства. До сильних сторін віднесено високу залученість персоналу до прийняття рішень, якість корпоративної культури та успішне впровадження сучасних технологій. Слабкими сторонами підприємства є недостатня диференціація продуктів, залежність від постачальників, проблеми з ефективністю окремих бізнес-процесів і в першу чергу у сфері закупівельної діяльності та розподілу. На підставі проведеного аналізу було сформовано наступні рекомендації щодо вдосконалення внутрішнього середовища підприємства ТОВ «ЄВА»: удосконалення комунікаційних процесів для зменшення інформаційних бар'єрів між керівництвом та персоналом; оптимізація організаційної структури шляхом зменшення числа рівнів управління, що допоможе знизити витрати ресурсів й підвищить оперативність прийняття рішень; запровадження нових методів управління проектами та бізнес-процесами, зокрема більш гнучких і адаптивних до змін у зовнішньому середовищі (Agile, Lean тощо); удосконалення системи мотивації шляхом розвитку програм навчання та мотивації персоналу для підтримання їхньої залученості; розвиток корпоративної культури підприємства яка орієнтована на інновації, командну роботу та клієнтоорієнтованість. Для підвищення ефективності управління запропоновано також: оптимізувати бізнес-процеси шляхом впровадження додаткових технологій автоматизації; збільшити асортимент власних торгових марок для зниження залежності від постачальників; удосконалити програми лояльності клієнтів через інтеграцію нових цифрових сервісів.

Таким чином, проведене дослідження спрямоване на удосконалення механізму управління підприємством на підставі аналізу стану його внутрішнього середовища як об'єкта управління прямого впливу. Отримані результати можуть бути використані для подальшого вдосконалення внутрішнього середовища підприємства ТОВ «ЄВА» та підвищення ефективності його менеджменту. Запропоновані заходи сприятимуть оптимізації управлінських процесів, зростанню конкурентоспроможності підприємства та його адаптації до мінливих умов ринку.

Ключові слова: внутрішнє середовище, ефективність управління, комунікація, організаційна структура, бізнес-стратегії, мотивація персоналу, управлінська культура, цифрові інструменти, автоматизація, продуктивність, інновації, командна робота, клієнтоорієнтованість, корпоративна культура.

Список використаних джерел

1. Фінансова інформація ТОВ «ЄВА» URL: <https://forbes.ua/profile/eva-264> (дата звернення: 13.02.2024).
2. Офіційний сайт ТОВ «ЄВА» URL: <https://eva.ua/ua/> (дата звернення: 13.02.2024).
3. Міністерство економіки України URL: <https://www.me.gov.ua/> (дата звернення: 17.02.2024).
4. Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти URL: <https://uamdbе.org.ua/>